

Motion till riksdagen 2022/23:1274

av **Nooshi Dadgostar m.fl. (V)**

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Anslagsfördelning

Tabell 1 Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Tusental kronor

Ramanslag		Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1	Statens kulturråd	71 187	3 000
1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	532 082	530 000
1:3	Skapande skola	201 464	±0
1:4	Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	45 153	1 000
1:5	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	9 852	±0
1:6	Bidrag till regional kulturverksamhet	1 700 935	±0
1:7	Myndigheten för kulturanalys	18 659	±0
2:1	Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner	1 131 287	±0
2:2	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	251 614	55 000
2:3	Statens musikverk	98 521	±0
3:1	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	205 735	±0
3:2	Myndigheten för tillgängliga medier	133 363	±0
3:3	Institutet för språk och folkminnen	74 001	±0
4:1	Statens konstråd	11 347	±0
4:2	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	42 947	±0
4:3	Nämnden för hemslöjdsfrågor	11 844	3 000

4:4	Bidrag till bild- och formområdet	46 069	15 000
5:1	Konstnärsnämnden	23 702	±0
5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	568 530	5 000
6:1	Riksarkivet	455 002	±0
7:1	Riksantikvarieämbetet	291 835	8 700
7:2	Bidrag till kulturmiljövård	276 042	50 000
7:3	Kyrkoantikvarisk ersättning	460 000	±0
7:4	Bidrag till arbetslivsmuseer	8 000	2 000
8:1	Centrala museer: Myndigheter	1 406 004	130 000
8:2	Centrala museer: Stiftelser	273 714	37 700
8:3	Bidrag till vissa museer	79 718	±0
8:4	Forum för levande historia	50 757	±0
8:5	Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	80	±0
9:1	Myndigheten för stöd till trossamfund	16 600	±0
9:2	Stöd till trossamfund	81 919	±0
10:1	Filmstöd	553 444	27 000
11:1	Sändningar av TV Finland	9 671	±0
11:2	Forskning och dokumentation om medieutvecklingen	3 488	±0
11:3	Avgift till Europeiska audiovisuella observatoriet	533	±0
11:4	Statens medieråd	24 401	±0
11:5	Stöd till taltidningar	48 456	±0
12:1	Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	59 690	±0
12:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	290 680	±0
12:3	Särskilda insatser inom ungdomspolitiken	22 000	±0
13:1	Stöd till idrotten	2 091 811	40 000
13:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	52 164	50 000
13:3	Stöd till friluftorganisationer	97 785	±0
13:4	Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	15 000	±0
13:5	Insatser för den ideella sektorn	123 758	±0
14:1	Bidrag till folkbildningen	4 337 783	560 000
14:2	Bidrag till tolkutbildning	48 831	±0
14:3	Särskilda insatser inom folkbildningen	30 000	120 000
14:4	Särskilt utbildningsstöd	202 158	±0
15:1	Spelinspektionen	78 332	±0
99:1	Digitaliseringssatsning för kulturarvsinstitutioner	±0	65 000
Summa		16 667 948	1 702 400

Anslag 1:1 Statens kulturråd

Vänsterpartiet föreslår en höjning av anslaget 1:1 till Kulturrådet med syftet att påbörja arbetet med införandet av scenkonstgaranti för alla elever liknande den norska skolesekken. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 3 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Anslag 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete

Vänsterpartiet anser att barn från alla familjer, oavsett ekonomi, ska ges möjlighet att delta i kulturskolans verksamhet. För att detta ska bli möjligt måste avgifterna till kulturskolan på sikt tas bort och vi menar att staten bör hjälpa kommunerna med detta för att skapa likvärdighet i hela landet. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 300 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Vänsterpartiet vill även se att utvecklingsstödet för kulturskolor kvarstår och föreslår därför att anslaget ökas med 100 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2024 och 2025.

Vänsterpartiet vill till skillnad från regeringen se en satsning på biblioteken. Vi vill se ökade resurser för att kunna genomföra den nationella biblioteksstrategin. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 175 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023 för att sedan växla upp arbetet under 2024 till 250 miljoner kronor.

Vi vill även se en förstärkning av stödet till det ideella kulturlivet. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 10 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Vänsterpartiet vill se att stödet till kulturallianserna stärks. Allianserna är i dag en tredje anställningsform särskilt utformad för att kunna erbjuda en mer trygg inkomst för kulturskapare. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 30 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Vänsterpartiet vill se fler lokala kulturprojekt och föreslår därför ett stöd till paraplyorganisationer att sedan fördela vidare till deras medlemmar. Stödet syftar till att stärka och möjliggöra för ideella krafter på lokal nivå. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 15 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Anslag 1:4 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet

Vänsterpartiet vill ge Riksantikvarieämbetet i uppdrag att genomföra dokumentation och kartläggning av romers och resandes bosättningar i syfte att synliggöra dem som en viktig del av vårt svenska kulturarv. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 1 miljon kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Anslag 2:2 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål

Vänsterpartiet avvisar regeringens sänkning av anslaget. Det finns behov av fortsatt återstartstöd efter coronapandemin. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 50 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Vänsterpartiet föreslår även ett speciellt riktat stöd för lokaler till dansen då behovet är stort men utbudet i dag litet. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 5 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Anslag 4:3 Nämnden för hemslöjdsfrågor

Vänsterpartiet vill se en höjning av anslaget till hemslöjden, som länge har påvisat sin resursbrist. Vi vill att nämnden ska ha möjlighet att öka sitt stöd till såväl yrkesverksamma som till den ideella sektorn. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 3 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Anslag 4:4 Bidrag till bild- och formområdet

Vänsterpartiet föreslår utökat anslag för att se till att MU-avtalet efterföljs. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 5 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Vänsterpartiet avvisar delar av regeringens neddragning av anslaget och vill se att pandemistödet i stället fasas ut stegvis. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 10 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Anslag 5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer

Vänsterpartiet vill se en ökning av den individuella visningsersättningen. Ersättningen är ett generellt konstnärsstöd avsett att kompensera konstnären för den inskränkning som görs i upphovsrättslagen. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 5 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Anslag 7:1 Riksantikvarieämbetet

Vänsterpartiet föreslår ett sökbart stöd för museer, institutioner och organisationer som arbetar med återförandet av samiska föremål och kvarlevor. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 5 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Vi vill se en höjning av anslaget med syftet att täcka ökade kostnader runt arkeologiska fynd som uppkommit under senare år. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 3,7 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Anslag 7:2 Bidrag till kulturmiljövård

Vänsterpartiet vill se en förstärkning av stödet för att förstärka länsstyrelsernas möjlighet att skydda, bevara och tillgängliggöra kulturmiljöer och kulturarv. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 50 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Anslag 7:4 Bidrag till arbetslivsmuseer

Vänsterpartiet vill se en uppräknings av bidraget till arbetslivsmuseerna. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 2 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Anslag 8:1 Centrala museer: Myndigheter

Vänsterpartiet föreslår en höjning av anslaget i syfte att museerna ska ha mer resurser för sitt arbete med samlingarna. Många museer har flaggat för stora problem med arbetet med att bevara samlingarna, vilket innebär en stor risk för vårt gemensamma kulturarv. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 40 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Vänsterpartiet avvisar regeringens förslag om att ta bort de fria entréerna för vuxna på statens museum. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 90 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Anslag 8:2 Centrala museer: Stiftelser

Vi ser att flera av museerna som ingår i anslaget har viktig verksamhet riktad mot barn och unga och borde ingå i fri entré-reformen. Vi föreslår att Tekniska museet får medel för att kunna erbjuda barn i skolålder, 7–19 år, fri entré och för att kunna utvidga sin turnéverksamhet. På så sätt kan man möjliggöra för barn och unga i hela landet att utveckla ett ökat teknikintresse. Vi föreslår därför en ökning av anslaget med 37,7 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Anslag 10:1 Filmstöd

Vänsterpartiet avvisar regeringens borttagande av pandemistöden och vill i stället se en stegvis nedtrappning. Vänsterpartiet föreslår därför en ökning av anslaget med 27 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Anslag 13:1 Stöd till idrotten

Vänsterpartiet föreslår att en avgiftsfri idrottsskola för alla barn i åldersgruppen 6–12 år införs. Stödet är till för att täcka kostnader för planering, hyra av idrottsyta/lokal, utrustning, marknadsföring och eventuellt ledararvode. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 40 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Anslag 13:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler

Fungerande och ändamålsenliga föreningslokaler är centrala för utvecklingen av kultur och föreningsliv och lokaldemokrati. Många förenings- och samlingslokaler är efter-satta. På mindre orter och landsbygden är de föreningsdrivna mötesplatserna garanten för att det ska finnas ett kulturutbud och en nod för lokal utveckling. Vänsterpartiet föreslår därför att bidraget till de allmänna samlingslokalerna även fortsättningsvis ska få ökat stöd. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 50 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Anslag 14:1 Bidrag till folkbildningen

Folkbildningsanslaget har ingen lön- och prisuppräknings och har därför urholkats över tid. Folkhögskolan har heller inte ingått i lärarlyftet. Samtidigt är en allt större andel av deltagarna i behov av särskilt stöd. Vänsterpartiet vill därför se ett förstärkt bidrag per årsplats. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 160 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Under coronapandemin satsades det på fler platser hos folkbildningen. Arbetslösheten är fortsatt hög och folkhögskolan är bra på att nå dem med kort utbildning som står långt från arbetsmarknaden. Stödet till folkbildningen borde därför kvarstå. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 400 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag 2023.

Anslag 14:3 Särskilda insatser inom folkbildningen

Studieförbunden kommer fortsatt att behöva stöd för att kunna erbjuda svenska från dag ett och Vänsterpartiet avvisar regeringens sänkning av stödet till 30 miljoner kronor. Vi vill också att det fortsatt ska finnas medel till de riktade insatserna till föräldralediga och för dem som står långt ifrån arbetsmarknaden. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 120 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2023.

Nytt anslag: Digitalisering och uppordning på kulturarvsinstitutioner

Vänsterpartiet föreslår ett treårigt projekt för att möjliggöra digitalisering hos kulturarvsinstitutionerna. För att samlingarna ska kunna bevaras krävs ett stort jobb med digitalisering, och det ekonomiska utrymmet saknas på många håll. Vänsterpartiet föreslår därför ett nytt anslag som uppgår till 65 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2022 för detta ändamål.

Övrigt

Vi är oroade för att många av de pandemistöd som tidigare funnits nu tas bort utan tillräcklig konsekvensanalys för de berörda grupperna och det kan finnas anledning att återkomma till det i ett senare skede.

Nooshi Dadgostar (V)

Andrea Andersson Tay (V)

Ida Gabrielsson (V)

Samuel Gonzalez Westling (V)

Tony Haddou (V)

Jessica Wetterling (V)

Vasiliki Tsouplaki (V)